

BEANTWOORDING STATENVRAGEN

JAARSTUKKEN 2023

Inhoudsopgave

Statenvragen per fractie

1. BBB.....	3
2. VVD	14
3. D66	21
4. PVV.....	26

1. BBB

Vraag 1

Vraag
<p>Statenvoorstel</p> <p>1. Bij de analyse van het saldo baten en lasten wordt in het bestemmingsvoorstel 2023 een aanzienlijk lager overboekingsvoorstel (€8,4 mln) gedaan dan het vergelijkende bestemmingsvoorstel in 2022 (€ 20 mln (op p. 327 in Jaarstukken 2022)).</p> <p>Vraag: Kan de conclusie hieruit worden getrokken als trendbreuk dat veel langlopende subsidieprojecten in 2023 zijn afgerond en minder nieuwe meerjarige (subsidie)projecten zijn opgestart in 2023 (die worden overgeboekt naar 2024)?</p>
Antwoord
<p>Op basis van een vergelijking tussen de overboekingsvoorstellen 2022 en 2023 zijn wij van mening dat met name andere redenen een verklaring zijn voor de lagere overboekingen van 2023 naar 2024. Zoals aangegeven in het Statenvoorstel zien wij de lagere omvang van de overboekingsvoorstellen een gevolg zijn van de betere tussentijdse bijstelling van de begroting, mede door de slotwijziging, en de gehanteerde beleidslijn omtrent overboekingsvoorstellen vanuit het Hoofdlijnenakkoord 2023-2027: "Middelen die niet in enig jaar zijn uitgegeven gaan niet mee naar het volgende jaar, tenzij. Er vindt een nieuwe afweging plaats over de inzet van deze resterende middelen."</p>

Vraag 2

Vraag
<p>Programmaverantwoording / Milieu en energie / Lasten en baten / Verschillenanalyse Milieu</p> <p>Het gezamenlijk met GSP beschikbaar gestelde boedelkrediet voor de sanering North Refinery (NR) is niet volledig benut. Hier is een voordeel zichtbaar.</p> <p>Vraag: Zijn de hiermee verbonden saneringslasten NR hiermee beëindigd of volgen nog nieuwe saneringslasten (bijv. bodemsanering)?</p>
Antwoord
<p>Met het in 2023 beschikbaar gestelde boedelkrediet heeft de curator laatste tanks en dergelijke leeg- en schoongemaakt. Op dit moment laat hij door een adviesbureau de situatie bodem onderzoeken. Op basis van de uitkomsten wordt bepaald of sanering van niet-historische bodemverontreiniging (ontstaan na inwerkingtreding van de Wet bodembescherming op 1 januari 1987) noodzakelijk is. Als uitgangspunt geldt, dat de kosten daarvan voor de boedel en de grondeigenaar zijn. Op dit moment verwachten we niet, dat hier een provinciale bijdrage voor nodig is.</p> <p>Daarnaast weten we dat ook sprake is van historische bodemverontreiniging (ontstaan voor 1 januari 1987). Voor deze historische bodemverontreiniging geldt, dat de risico's voor mens, plant of dier dusdanig zijn, dat er geen spoedige sanering noodzakelijk is. Sanering wordt wel noodzakelijk als er door andere werkzaamheden – bijvoorbeeld: funderingswerkzaamheden, of sanering van een overlappende niet-historische bodemverontreiniging – in de historische bodemverontreiniging geroerd moet worden. Vanuit het provinciale Programma Bodem kan daarvoor een bijdrage verstrekt worden.</p>

Vraag 3

Vraag
Programmaverantwoording / Natuur en platteland / Bestaande prioriteiten
Het uitvoering geven aan het gebiedsproces Lieftingsbroek is vanwege het ontbreken van Rijksmiddelen in 2023 doorgeschoven naar 2024. Gezien het landelijke hoofdlijnenakkoord komen de rijksmiddelen waarschijnlijk niet meer beschikbaar.
Vraag: Wordt het gebiedsproces stopgezet (vanwege de ontbrekende Rijksfinanciering)?
Antwoord
Wij hebben besloten het gebiedsproces Lieftingsbroek door te laten gaan. De financiële afhandeling is nog afhankelijk van de uitwerking van het Hoofdlijnen Akkoord van het Rijk.

Vraag 4

Vraag
Programmaverantwoording / Platteland en natuur / Lasten en baten / Verschillenanalyse Natuur en landschap
Resultaatbestemming ad 2,471M voor stikstof/PAS. Niet-bestede eigen provinciale middelen worden via de bestemming rekeningresultaat 2023 doorgeschoven naar 2024.
Vraag: Indien deze eigen provinciale (co)financieringsmiddelen voor stikstof worden doorgeschoven naar 2024, maakt GS hiermee de aannahme dat het Rijk alsnog transitiemiddelen gaat toekennen aan de provincies in relatie tot NPLG/Stikstof? Of gaat GS de voorziene transitietaken en gebiedsprocessen voor eigen rekening uitvoeren zonder financiering Rijk?
Antwoord
Vanuit het ministerie van LNV is aangegeven dat voor 2024 ruim € 1,6 miljoen aan uitvoeringskosten aan de provincie Groningen worden overgemaakt medio 2024. Wij zien daarnaast veel waarde in het uitvoeren van deelgebiedsprocessen waarbij wij ook een deel van de kosten voor onze eigen rekening nemen.

Vraag 5

Vraag
Programmaverantwoording / Bereikbaarheid / Mobiliteit / Beleidsdoel Slimme en groene mobiliteit Bestaande prioriteiten
RAL en gemeentelijke laadvisies. In de kolommen Prestatie (gereed) en Toelichting (nog niet gemaakt) staan twee verschillende opmerkingen over de laadvisie van de gemeente Veendam.
Vraag: Heeft de gemeente Veendam haar laadvisie wel of niet gerealiseerd?
Antwoord
De gemeente Veendam heeft geen laadvisie gemaakt.

Vraag 6

Vraag

Programmaverantwoording / Economie, Paragrafen / Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering en Bedrijfsvoering (Rechtmatigheidsverantwoording)

Faillissement Rodin en uitvoering subsidieregeling snel internet Groningen.

Aan Rodin is in 2017 € 29,5 mln lening en € 10 mln subsidie a fonds perdu (via NCG en EBG) verstrekt. In totaal € 39,5 mln via deze lijnen. Bij het uitgesproken faillissement Rodin in 2023 had de provincie nog een balansvordering ad € 21,55 mln op Rodin (openstaande lening met rente).

Ten laste van de exploitatierekening 2023 (programma Economie) is als last een voorziening ad € 13,6 mln verantwoord omdat GS inschat dat dit bedrag niet meer invorderbaar is uit de opbrengst verkoop activa van het failliete Rodin. Het beschikbare gelabelde (risico)weerstandsvermogen Rodin ad 5,9 wordt als dekking in 2023 gebruikt zichtbaar bij de resultaatanalyse 2023.

Van de 4.430 aanmeldingen van inwoners uit de witte plekken, zijn door Rodin slechts 1.100 aansluitingen snel internet gerealiseerd aldus toelichting GS in DvhN. Dit maakt de lasten per gerealiseerde aansluiting wel heel kostbaar met een dergelijke omvangrijke investering (lening en subsidie).

Vraag:

1. Verwacht GS dat de restant-boekwaarde lening € 7,95 mln (21,55-13,6) via de curator door verkoop van het netwerk teruggevorderd kan worden?
2. Is deze verwachting van de verkoopopbrengst netwerk Rodin niet optimistisch gezien concurrerende (andere) technologische ontwikkelingen bij snel internet?
3. Welke lessons learned neemt GS mee in dit investeringsdossier gezien de hoge investeringslast per gerealiseerde aansluiting?

Antwoord

1. Ja. wij verwachten dat wij de restantboekwaarde ontvangen via de curator door de verkoop van het netwerk.
2. Nee.
3. Nadat de verkoop daadwerkelijk is geëffectueerd evalueren wij dit dossier en informeren uw Staten daarover.

Vraag 7

Vraag

Programmaverantwoording / Economie / Economie en werkgelegenheid / Beleidsdoel Innovatie bedrijven / Regulier

Subsidieverstrekking aan BioBTX.

Vraag: Betreft dit de door PS besloten financiering aan BioBTX en is deze financiering (deels of volledig) in 2023 reeds verstrekt?

Antwoord

Nee. Dit betreft een subsidie voor een innovatieproject van het bedrijf. Wat betreft de voorgenomen lening aan BioBTX PCP voor de bouw van een circulaire BTX-fabriek is de status dat wij een 'termsheet' met daarin de belangrijkste voorwaarden voor het verstrekken van de lening aan BioBTX hebben overgelegd. Op dit moment wordt op basis daarvan de contractdocumentatie uitgewerkt. De verwachting is dat de lening nog voor het zomerreces kan worden verstrekt.

Vraag 8

Vraag
Programmaverantwoording / Economie / Economie en werkgelegenheid / Beleidsdoel vestigingsklimaat / Indicatoren
De verplichte BBV indicator landelijke waarde: Er wordt een krimp van 8,8% als landelijke waarde aangegeven.
Vraag: Kunt u toelichten hoe dit percentage geduid moet worden?
Antwoord
Abusievelijk zijn de regionale en landelijke waarde voor 2023 verwisseld. De krimp van 8,8% ziet dus op de provincie Groningen en heeft alles te maken met de afbouw en stop van de gaswinning.

Vraag 9

Vraag
Programmaverantwoording / Economie, Paragrafen / Weerstandsvermogen en risicobeheersing en Financiering, Jaarrekening / Financiële vaste activa
Lening Shine Medical BV. Op deze lening van 4M is reeds 6 ton rente bijgeboekt. De lening is in verleden via de NOM aan Shine verstrekt en de NOM heeft hiervoor een voorziening van 8 ton gevormd. De provincie is 16,6% aandeelhouder NOM.
Vraag: Zijn bijv. door lopende exploitatieverliezen of andere financiële aandachtspunten in dit dossier alle risico's voorzien? En heeft het tijdelijk stopgezette project Shine Europe (REP) (Verschillenanalyse Economie en werkgelegenheid) betrekking op dezelfde vennootschap?
Antwoord
Ja, de risico's die zich op dit moment voordoen zijn destijds meegenomen in het bepalen van het risicoprofiel op basis waarvan de lening door de provincie is verstrekt. De lening is verstrekt aan Shine EU, maar het moederbedrijf in de VS staat garant voor de lening. Het project van Shine EU (REP) is niet stopgezet, maar wordt nu in een andere volgorde uitgevoerd. In plaats van financiering van het vooronderzoek en de vergunning trajecten naar een molybdeenplant wordt nu eerst gestart met de bouw van een lutetiumfabriek. De wereldwijde vraag naar lutetium is momenteel erg groot en de vergunning trajecten hiervoor zijn een stuk eenvoudiger. Het doel van de subsidie, het realiseren van een fabriek voor medische isotopen, blijft gelijk. Maar er gaat eerder dan gepland gebouwd worden aan een onderdeel waarmee op kortere termijn omzet kan worden gegenereerd. De bouw van de molybdeenfaciliteit wordt naar verwachting daarna verder opgepakt.

Vraag 10

Vraag
Programmaverantwoording / Openbaar bestuur / Communicatie / Beleidsdoel Communicatie / Indicatoren
De eigen indicator waardering website 'goed' is al jaren laag.
Vraag: geniet dit prioriteit?
Antwoord
Ja, daarom voeren wij veranderingen door naar aanleiding van: <ul style="list-style-type: none">• eisen aan toegankelijkheid• analyse van gebruikersstatistieken• doorlopen en actualiseren van de content.

Vraag 11

Vraag
Programmaverantwoording / Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering / Bedrijfsvoering / Bestaande prioriteiten en Paragrafen / Grote transities / Digitaliseringsstrategie
Digitaliseringsstrategie Op meerdere pagina's staan meerdere taken en activiteiten op signaal rood of oranje. Ondermeer de programmalijnen 2. en deels ook in 3. zijn bij digitalisering zorgelijk.
Vraag: Worden de openstaande taken en activiteiten in 2024 gerealiseerd (mede in relatie tot de toelichting waar staat vermeld dat 80% van de externe inhuurcontracten per ultimo 2023 is beëindigd? Of betreft de beëindiging inhuurcontracten geen inleencontracten bij ICT?
Antwoord
De beëindiging inhuurcontracten waren inleencontracten bij ICT, echter dit betrof inhuur op structureel werk wat nu omgezet is in het in dienst nemen van medewerkers om zo de continuïteit te kunnen waarborgen De taken en activiteiten op rood en oranje maken grotendeels onderdeel uit van het meerjarig programma Digitaliseringsstrategie. We zijn in staat om in 2024 te voldoen aan huidige wetgeving en het continueren van de bestaande ICT-dienstverlening (werkplek en infrastructuur). Realisatie van de overige taken en activiteiten hangen samen met de beschikbare middelen die we in het kader van de jaarcyclus aanvragen.

Vraag 12

Vraag
Paragrafen / Weerstandsvermogen en risicobeheersing / Zes kengetallen en beoordeling / Tabel 5
Het kengetal structurele exploitatieruimte 2023 is fors afgenomen ten opzichte van 2022. Dit betekent dat de structurele baten zijn afgenomen in relatie tot de structurele lasten in de begroting hetgeen duidt op minder flexibiliteit in de begroting.
Vraag: Hoe denkt GS deze ontwikkeling tegen te kunnen gaan?
Antwoord
In de Jaarstukken 2023 zijn onjuiste cijfers voor het jaar 2022 opgenomen. Bij de beantwoording van de Statenvragen in het kader van de Jaarstukken 2022 hebben we geconstateerd dat de cijfers van realisatie 2022 onjuist waren. Het kengetal structurele exploitatieruimte staat in de Jaarstukken 2022 op 46%, maar is in werkelijkheid 11%. Helaas hebben we dit niet verwerkt in de tabel in de Jaarstukken 2023. We hebben dus eigenlijk te maken met licht positieve ontwikkeling ten opzichte van het jaar 2022. (Kengetal structurele exploitatieruimte 2023 is 17%.)

Vraag 13

Vraag
Paragrafen / Financiering / Uitgezette middelen treasury
Zichtbaar is een grote leningenportefeuille u/g aan medeoverheden (€ 284,5 mln).
Vraag: Gezien de hoge korte rente bij de schatkist wordt door de provincie geen (langlopende) leningen u/g aan medeoverheden meer afgesloten?
Antwoord
Voor 2023 was een Treasury-jaarplan opgesteld met als maximum voor het lang (langer dan twee jaar) uitzetten van middelen bij medeoverheden een totaalbedrag van € 195 miljoen. Voor het kort (korter dan twee jaar) uitzetten van middelen bij medeoverheden was een maximum totaalbedrag opgenomen van € 100 miljoen. In 2023 hebben wij uiteindelijk voor een totaalbedrag van € 129,5 miljoen aan leningen uitgezet bij medeoverheden met een gemiddelde looptijd van 9 jaar en € 30 miljoen met een gemiddelde looptijd van driekwart jaar. Het uitzetten van middelen voor een lange termijn zorgt ervoor dat wij gedurende een langere periode zekerheid hebben qua rente-inkomsten. Zeker met het oog op de verwachte renteverlagingen door de ECB in 2024 e.v. is het niet verstandig om alle tijdelijke overtollige liquide middelen uitsluitend kort bij de schatkist te 'stallen'. Daarom worden ook in 2024 langlopende uitzettingen gedaan conform het voor dit jaar vastgestelde Treasury-jaarplan.

Vraag 14

Vraag

Paragrafen / Bedrijfsvoering / Bedrijfsvoering overige aandachtspunten / Personele sterkte en ziekteverzuim

Het stopzetten van de transitieplannen door Rijk waardoor hiervoor waarschijnlijk minder middelen beschikbaar zullen zijn in komende jaren. Daarnaast heeft het nieuwe Kabinet een bezuinigingsambitie bij haar eigen medewerkers ingezet.

Vragen:

Welke consequenties worden verbonden aan de bezuinigingsambitie Rijk en het stopzetten van transitieplannen?

Gaat dit ook consequenties hebben voor de toegenomen aantallen nieuwe medewerkers (vaak op voorfinanciering)?

En vormt de toename van het vaste personeel in combinatie met een vermindering van het kengetal structurele exploitatieruimte (kengetal verminderde flexibiliteit exploitatie) een verhoogd risico in 2024 e.v.?

Antwoord

De effecten van het nieuwe kabinet zijn nog niet duidelijk. We zijn enige tijd geleden gestart met het actief periodiek herzien van onze strategische personeelsplanning en zullen natuurlijk zodra de gevolgen bekend zijn van de voorgenen maatregelen, dit vertalen naar wat dat voor onze personele capaciteiten in de toekomst zal betekenen.

Daarnaast zijn we erg actief om continu de formatie en bezetting, zowel de vaste als tijdelijke formatie te monitoren, zodat we tijdig bij kunnen sturen.

We verwachten dat we met deze twee belangrijke instrumenten het risico goed kunnen beheersen.

Vraag 15

Vraag

Paragrafen / Grondbeleid

In 2023 is 205 hectare grond tijdelijk in pacht aan agrariërs uitgegeven. Er wordt door de provincie gewerkt overeenkomstig de Notitie grondbeleid uit 2013. Verwacht wordt een actualisatie van deze notitie in voorjaar 2024.

Vraag: Kunt u aangeven wanneer de nieuwe Notitie grondbeleid beschikbaar komt?

Antwoord

Het huidige grondbeleid uit 2013 wordt geactualiseerd met betrekking tot nieuw geldende wetgeving en jurisprudentie. Deze geactualiseerde versie wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2024.

Vraag 16

Vraag

Paragrafen / Verbonden partijen

De concept jaarrekeningen 2023 van de Noordelijke Rekenkamer en Waterbedrijf Groningen ontbreken.

Vraag: Wanneer komen deze concept-jaarrekeningen 2023 beschikbaar?

Antwoord

De jaarrekening van de Noordelijke Rekenkamer is zeer recent beschikbaar gekomen en inmiddels ook gepubliceerd op de [website van de Noordelijke Rekenkamer](#).

De jaarrekening van het Waterbedrijf Groningen ontvangen wij altijd bij de stukken van de aandeelhoudersvergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld. Dit jaar is deze aandeelhoudersvergadering op 4 juli en de stukken worden op 21 juni 2024 beschikbaar gesteld.

Vraag 17

Vraag
Paragrafen / Grote transities / Natuur en Stikstof
Er wordt gesproken over landelijk 25 miljard aan beschikbare LNV middelen voor de komende 13 jaar. Dit lijkt achterhaald met de publicatie van de Kabinetsplannen. Er wordt tevens vermeld dat de provincie ervan uitgaat dat het Rijk in de noodzakelijke bekostiging voor 40 extra FTE nog zal gaan voorzien.
Vraag: is dit een realistisch scenario of is afschaling in 2024 noodzakelijk?
Antwoord
Wij zijn in afwachting van de uitwerking van het hoofdlijnenakkoord van het Rijk. Inzicht in de middelen die beschikbaar komen is noodzakelijk voordat de plannen kunnen of moeten worden bijgesteld. ook de bemensing van het programma is hier van afhankelijk.

Vraag 18

Vraag
Jaarrekening / Overzicht van baten en lasten / Analyse saldo van baten en lasten / Tabel 26
Toelichting tien grootste afwijkingen. De niet-bestede middelen stikstof (2,1M) worden overgeheveld naar 2024.
Vraag: Is in de keuze door GS ook overwogen om de niet-bestede eigen middelen voor transities te laten vrijstellen ten gunste van de algemene middelen nu de co-financiering Rijk voor transities niet lijkt te komen.
Antwoord
Wij hebben meer inzicht nodig hoe het nieuwe kabinet het vervolg op het NPLG wil vormgeven. Wij wachten in die zin op het regeerakkoord. Wij vinden het niet opportuun om de niet bestede middelen al te laten vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Vraag 19

Vraag
Jaarrekening / Overzicht van baten en lasten / Analyse saldo van baten en lasten / Tabel 28
Programma landelijk gebied (€ 3,9 mln). Aangegeven wordt dat een grote aanbesteding NNN is doorgeschoven door 2024.
Vraag: Welke aanbesteding wordt hier bedoeld en heeft dit een rechtmatigheidspunt in 2023 opgeleverd?
Antwoord
Dit betreft een aanbesteding inzake het Zuidelijk Westerkwartier die is doorgeschoven. Dit heeft geen rechtmatigheidspunt opgeleverd.

Vraag 20

Vraag
Programmaverantwoording / Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering / Algemene dekkingsmiddelen / Onvoorziene uitgaven Jaarrekening / Overzicht van baten en lasten / Overzicht aanwending onvoorzien Incidenteel budget (500K) in 2023. Hiervan is slechts € 100K aangewend in 2023. Vraag: Kunt u ook aangeven in welke omvang het beschikbaar Flexibel Budget (2M) in 2023 is aangewend en zo ja: voor welke uitgaven is dit budget aangewend in 2023?
Antwoord
Het flexibel budget 2023 is toegevoegd aan de begrotingsruimte 2023 bij de Perspectiefnota 2024. Deze begrotingsruimte is vervolgens ingezet voor het totale pakket aan voorstellen die in de Perspectiefnota 2024 is opgenomen. Dit betekent dat het flexibel budget 2023 één van de dekkingsbronnen is voor het totale pakket aan voorstellen in de Perspectiefnota 2024. Dit is de geëigende systematiek. Ieder jaar wordt het flexibel budget van het lopende jaar toegevoegd aan de begrotingsruimte bij de perspectiefnota. Deze begrotingsruimte wordt dan ingezet voor het totale pakket aan voorstellen.

Vraag 21

Vraag
Jaarrekening / Balans per 31 december / Vlottende activa Gereed product. De waardering aangekochte grond voor NNN wordt op 15% van de waarde gewaardeerd. Vraag: Is deze gehanteerde 15% van de waarde voor grond voor NNN een verplichting obv BBV ?
Antwoord
Conform de eisen van de BBV moet de grond op de balans worden gezet voor de verkrijgingswaarde tenzij de actuele waarde lager is. In geval van aankoop binnen NNN wordt de grond 'omgezet' naar natuur en wordt de actuele waarde bij benadering op 15% van de verkrijgingswaarde gezet. Dit percentage wordt naar analogie van de Subsidiestelsel Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL) gehanteerd als standaard.

Vraag 22

Vraag
Bijlagen / Toelichting op de jaarrekening / Subsidiestaat Nieuw in de bijgestelde raming 2023 is een subsidie toegekend aan de stichting Marketing Groningen binnen het programma Vrijtijdseconomie. Vraag: Heeft GS deze nieuwe subsidie structureel of incidenteel (tijdelijk) toegekend ?
Antwoord
De subsidie aan Marketing Groningen vorig jaar is alleen voor 2023 toegekend, maar was onderdeel van Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 2021-2023. Marketing Groningen is ook onderdeel van het nieuwe uitvoeringsprogramma (2024-2027) en is structureel opgenomen in de begroting.

Vraag 23

Vraag

EY Accountantsverslag 2023

Op p. 19 rapporteert EY overeenkomstig verzoek PS over de extra aandacht voor betaalde subsidies uit de Subsiestaat met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid in 2023. EY geeft aan dat subsidies in de programma's 5 en 6 zijn getoetst (programma's economie, cultuur & maatschappij).

Vraag: Kan worden aangegeven welke subsidies EY op verzoek PS in 2023 met extra aandacht heeft getoetst?

Antwoord

Wij hebben uw accountant gevraagd aan te geven welke subsidies aanvullend zijn getoetst. Onderstaande lijst geeft een overzicht van voorbeelden die door uw accountant zijn aangeleverd (deze lijst is niet limitatief):

- Subsidie inzake gastconservatorschap
- Subsidie inzake monumentenwacht
- Subsidies inzake regeling SOK (subsidieregeling regulier onderhoud karakteristieke panden)
- Subsidie flexibel budget sport
- Subsidie cursus landschapsgidsen in Gorecht
- Subsidie aan het Groninger Landschap
- Subsidies regulier onderhoud Rijksmonumenten Groningen
- Subsidie aan het Houten Huis
- Subsidie digitalisering erfgoed
- Subsidie aan Groninger Museum
- Subsidie aan Menkemaborg
- Subsidie 'Hit the North' aan stichting Eurosonic Noorderslag
- Subsidie aan Noord Nederlands Toneel

Uw Staten hebben de mogelijkheid om aanvullende vragen over het accountantsverslag aan EY te stellen tijdens de behandeling in de Statencommissie. Deze behandeling is voorgenomen op woensdag 19 juni aanstaande.

Vraag 24

Vraag

Bijlagen / Voortgangsrapportages en jaarverslagen / Voortgangsrapportage Blauwestad

De voortgangsrapportage Blauwestad geeft aan dat in 2023 28 kavels zijn verkocht hetgeen een flinke daling ten opzichte van 2022 is (123 verkochte kavels). Eind 2023 stabiliseerde de situatie op basis van meerdere factoren. De daling in 2023 was verwacht en ingecalculeerd en het projectbureau Blauwestad ziet 2024 met vertrouwen tegemoet door meer verkooppromotie en focus op ontwikkeling woongebieden en uitbreiding kavelareaal.

Vraag:

Op basis van welke andere optimistische aanname(s) wordt een aantrekkelijke kavelverkoop Blauwestad in 2024 verwacht?

Antwoord

In de grondexploitatie Blauwestad is voor 2024 een streefwaarde van 28 kavels opgenomen. Het projectbureau acht het reëel dat dit getal wordt gerealiseerd en dit jaar minimaal 28 kavels worden overgedragen. Daarbij is het ook goed om te weten dat de aannames (inclusief verwachte kavelverkoop) worden getoetst door EY REAS op haalbaarheid. Naast aannames wordt in de voortgangsrapportage bij de Jaarrekening 2023 ook melding gemaakt dat vanaf medio 2023 de markt stabiliseerde, met dalende hypotheekrentes en een aansterkend consumentenvertrouwen. Dit vertaalde zich in een toenemend aantal informatieverzoeken en verleende opties en een groeiend aantal verkochte en te leveren kavels. Per begin juni 2024 bedraagt het aantal opties ca 30 (het ervaringscijfer is dat ca. de helft wordt benut), zijn er negentien (19) kavels overgedragen en ligt eenzelfde aantal dossiers bij de notaris om te passeren in 2024/2025, hetgeen laat zien dat de kavelverkoop in 2024 op koers ligt.

Vraag 25

Vraag
Bijlagen / Voortgangsrapportages en jaarverslagen / Jaarverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Uitvoering ODG Gesteld wordt dat in grote lijnen het aantal bestede uren ongeveer komt met de jaaropdracht 2023. In de jaarstukken ODG 2023 staat echter een achterblijvende productie in 2023 (slechts 72% van de doelstelling is gehaald).
Vraag: Hoe matcht deze toelichting in de Bijlage met de Jaarstukken ODG 2023?
Antwoord
De jaarstukken ODG 2023 waarnaar wordt verwezen gaan over alle deelnemers van ODG, provincie en gemeenten. De informatie in het jaarverslag VTH komt uit de rapportages die gemaakt zijn voor de opdracht die de provincie aan ODG gegeven heeft.

Vraag 26

Vraag
Bijlagen / Voortgangsrapportages en jaarverslagen / Voortgangsrapportage RSP/MIT
Project Blauwe Roos (project 31). Stand van zaken januari 2024: Naar verwachting wordt in april 2023 een realisatiebesluit voorgelegd?
Vraag: is deze datum april 2023 een verschrijving?
Antwoord
Dit is inderdaad een verschrijving. Dit had april 2024 moeten zijn; het realisatiebesluit is inmiddels voorgelegd.

Vraag 27

Vraag
Bijlagen / Voortgangsrapportages en jaarverslagen / Jaarverslag toezicht gemeentefinanciën
Vraag: Mag een gemeente (in dit geval Midden-Groningen) een tekort op haar begroting 2025 lopen/indienen bij de provincie in relatie tot begrotingstoezicht? Onder welke voorwaarde is zoiets niet toelaatbaar?
Antwoord
Ja, dat mag en het is altijd toelaatbaar. In het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020 gemeenten) is hierover het volgende opgenomen: 'Als de begroting, op basis van verder onderzoek, naar het oordeel van de toezichthouder, niet structureel en reëel in evenwicht is en het voor GS niet aannemelijk is dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming wordt hersteld, is er in beginsel van rechtswege sprake van preventief toezicht (Artikel 203 Gemeentewet).'
In het specifieke geval van Midden-Groningen (de begroting 2024) laten alle jaren van de meerjarenraming (2025-2027) een structureel tekort zien. Het begrotingsjaar 2024 is echter structureel en reëel in evenwicht waardoor de gemeente voor het begrotingsjaar 2024 onder het repressieve begrotingstoezicht is geplaatst.
In aanvulling hierop dient vermeld dat op 10 april 2024 met het Rijk en de overige provincies is afgesproken dat de eenmalige daling van het gemeentefonds ad € 675 miljoen in 2025 als gevolg van de gewijzigde financieringssysteematiek, ondanks dat dit formeel naar zijn aard structureel is, door de provincie beoordeeld zal worden als incidenteel. Als gevolg hiervan zullen gemeenten voor het begrotingsjaar 2025 sec op basis hiervan niet onder het preventieve begrotingstoezicht worden geplaatst.

Vraag 28

Vraag

Bijlagen / Voortgangsrapportages en jaarverslagen / Jaarverslag toezicht gemeentefinanciën

In de toelichting staat vermeld dat de bevroren opschalingskorting voor gemeenten in 2025 weer wordt ingevoerd door het Rijk.

Vraag:

Kunt u dit risico toelichten?

Antwoord

Het risico is dat gemeenten een lagere Algemene Uitkering ontvangen en dus minder structurele lasten structureel kunnen dekken. Stijgende lasten in combinatie met onzekere en dalende inkomsten maken het voor gemeenten lastig om langetermijninvesteringen te doen. Deze langetermijninvesteringen zijn wel nodig, mede vanwege de ambitieuze doelstellingen van de rijksoverheid, zoals bij de woningbouwopgave en de energietransitie.

Inmiddels is bij de Voorjaarsnota (2024) van het Rijk besloten de opschalingskorting niet verder op te laten lopen waardoor de verlaging van het gemeentefonds beperkt blijft tot € 300 miljoen in plaats van de oorspronkelijke € 1 miljard zoals besloten door kabinet Rutte-II.

2. VVD

Vraag 1

Vraag
Algemeen
De VVD-fractie heeft het werken met de nieuwe website provgroningen.jaarverslag-2023.nl als onpraktisch ervaren, in vergelijking met de werkwijze van vorig jaar waarbij een PDF-bestand via iBabs ter beschikking is gesteld. Tegelijkertijd is de VVD-fractie Gedeputeerde Staten erkentelijk dat zij het PDF-bestand op verzoek beschikbaar willen stellen.
Antwoord
Wij begrijpen dat de wens bestaat om P&C-documenten naast de digitale versie ook in PDF-formaat beschikbaar te krijgen. Voor de P&C-documenten die op de Jaarstukken 2023 volgen zal gelden dat deze zowel digitaal via de website, als in PDF-formaat aan uw Staten beschikbaar zullen worden gesteld.

Vraag 2

Vraag
Programmaverantwoording / Ruimte en water / Ruimtelijke ontwikkeling / Beleidsdoel Ruimtelijke kwaliteit / Indicatoren
De VVD-fractie ziet dat er in 2023 weinig kavels zijn verkocht.
Kan het College toelichten waarom er in 2023 zo weinig kavels zijn verkocht. Kan het College vervolgens toelichten hoe deze onderbouwing en ervaring in de toekomst kan worden gebruikt om de streefwaarden van kavelverkoop te halen?
Antwoord
De voortgangsrapportage bij de Jaarrekening 2023 beschrijft dat het aantal overgedragen kavels 28 bedraagt, waar in 2022 nog 123 kavels werden gerealiseerd. Als voorname oorzaken noemt de voortgangsrapportage een stijgende hypotheekrente in combinatie met een kavelaanbod in het hogere prijssegment, een stagnerend consumentenvertrouwen en een verminderde interesse voor projectmatige nieuwbouwwoningen. Hierin speelt mee dat bouwkosten op een flink niveau (blijven) liggen en de bouwcapaciteit bij bouwbedrijven nog steeds beperkt is. Wel is het zo dat vanaf medio 2023 de markt stabiliseerde, met dalende hypotheekrentes en een aansterkend consumentenvertrouwen. Dit vertaalde zich in een toenemend aantal informatieverzoeken en verleende opties.
De ervaring van de achterliggende jaren leert dat het zaak is om continue nieuw en gevarieerd aanbod te creëren. Dat is en blijft de inzet voor de komende jaren. Als het gaat om externe factoren en marktomstandigheden zoekt het projectbureau in samenwerking met de betrokken ontwikkelaars naar de mogelijkheden hierop in te spelen en waar mogelijk aanpassingen in het aanbod door te voeren die beantwoorden aan de vraag op dat moment.
Overigens zijn de feiten als volgt. Begin juni 2024 bedraagt het aantal opties ca. 30 (het ervaringscijfer is dat ca de helft wordt benut), zijn er negentien (19) kavels overgedragen en ligt eenzelfde aantal dossiers bij de notaris om te passeren in 2024/2025, hetgeen laat zien dat de kavelverkoop in 2024 op koers ligt. Daarbij is het ook goed om te weten dat de aannames (inclusief verwachte kavelverkoop) worden getoetst door EY REAS op haalbaarheid.

Vraag 3

Vraag
Programmaverantwoording / Ruimte en water / Lasten en baten
Pacht Oostpolder De VVD-fractie ziet een onverwachte pachtopbrengst van 67-duizend euro.
Kan het College toelichten van welke gronden deze pachtopbrengst afkomstig is, hoe deze gronden zijn verworven, hoeveel gronden zijn verworven, welke financiële middelen het College daartoe heeft ingezet en hoe deze verwerving te herleiden is tot de jaarrekening?
Antwoord
Deze pachtopbrengsten hebben betrekking op de verwerving van ruilgronden in 2021 voor de gebiedsontwikkeling van de Oostpolder. In november 2021 is voor (ruil)grondaankopen een investeringskrediet van in totaal € 50,0 miljoen beschikbaar gesteld. Hieruit is deze eerste aankoop gefinancierd. Inmiddels (mei 2024) is afgerond 194 ha ruilgronden verworven. In de Jaarstukken 2023 is de verwerving uit 2021 niet te herleiden.

Vraag 4

Vraag
Programmaverantwoording / Bereikbaarheid / Inleiding
Slimme en groene mobiliteit: De VVD-fractie constateert dat er geen inschrijvingen zijn op de aanbesteding voor de bouw van de eerste vier waterstoffreinen. Tegelijkertijd signaleert het College dat zij alternatieve vervolgstappen ziet.
Kan het College Provinciale Staten nader informeren over deze alternatieve vervolgstappen? Kan het College eveneens toelichten met welke kosten deze alternatieve vervolgstappen gepaard gaan en hoe deze te herleiden zijn tot de jaarstukken?
Infrastructuur: Het College geeft eveneens aan dat infrastructurele projecten vertraging hebben opgelopen, mede als gevolg van tegenvallende onteigeningsprocedures.
Kan het College toelichten in welke gevallen een onteigeningsprocedure is gestart, of deze noodzakelijk waren en waarom deze tegenvallen? Kan het College daarnaast toelichten hoe de meerkosten van deze onteigeningsprocedures te herleiden zijn tot de jaarstukken?
Antwoord
Slimme en groene mobiliteit: Binnen de aanbesteding voor de eerste vier waterstoffreinen zijn geen biedingen binnengekomen. Treinleveranciers hebben aangegeven dat de gestelde eisen leiden tot veel investeringen. Een order van vier treinen is hierin een te kleine serie. Hierdoor is de opdracht niet commercieel interessant voor de leveranciers. Als gevolg hiervan wordt nu gekeken naar alternatieve vervolgstappen. Hiermee bereidt de Provincie zich voor op de concessiewissel in 2035 waarin zero-emissie reizigersvervoer per spoor als doel is gesteld. Er wordt onder andere onderzoek gedaan naar de tijdelijke lease van waterstoffreinen om zodoende kennis en ervaring met zero-emissie spoomaterieel op te doen. Van aankoop van materieel is dus geen sprake. Gezien de techniek op andere vlakken niet stilstaat wordt er in het kader van 'verbetering bestaand spoor' (onderdeel van het Deltaplan-Noord Nederland) ook gekeken naar andere systeemkeuzes. Deze kennis nemen wij mee. Het doel van dit proces is het ophalen van beslisinformatie. Indien er vervolgstappen genomen moeten worden, komen wij bij u terug. De kosten beperken zich momenteel tot het doen van onderzoek en worden bekostigd uit de middelen voor het waterstoffreinenproject.
Infrastructuur: De teksten uit de inleiding zijn een samenvatting van de prestaties per project die bij de beleidsdoelen worden toegelicht. Zoals bij het beleidsdoel Infrastructuur benoemt, zijn er twee projecten (doorfietsroute Ten Boer-Groningen en Rondweg Bedum) waar de onteigening loopt, en zijn er twee projecten (doorfietsroute Groningen – Leek en N355) waar er een risico bestaat op onteigening ofwel de grondverwerving moeizaam loopt. In algemene zin is het streven om er in onderlinge afstemming met de betrokken partijen en grondeigenaren uit te komen. In sommige gevallen lukt het niet om overeenstemming te bereiken. De eventuele meerkosten die dit met zich meebrengt vallen in de regel binnen de risicoreservering van het betreffende project.

Vraag 5

Vraag

Programmaverantwoording / Bereikbaarheid / Mobiliteit / Beleidsdoel Publieke mobiliteit / Bijdrage Verbonden partij OV-bureau aan beleidsdoel en Bestaande prioriteiten

1. De VVD-fractie ziet dat het College veel extra kosten maakt om de doelen uit de motie 'Busje komt zo' te behalen. Kan het College toelichten hoe deze keuzes tot stand zijn gekomen?

Kan het College vervolgens toelichten hoe zij deze doelen kan behalen met de inzet van de landelijke middelen die zijn aangekondigd in het hoofdlijnenakkoord van de beoogde regering; en welke inspanningen zij gaat verrichten om te bewerkstelligen dat deze meerkosten van het OV door deze landelijke middelen worden gedekt?

2. De VVD-fractie merkt op dat uit de jaarrekening volgt dat de uitvoering van de realisatie van het Emmaviaduct momenteel bij de gemeente Groningen stopt.

Kan het College toelichten wat de stand van zaken is met betrekking tot de cofinanciering van het onderhoud van het Emmaviaduct en de Westelijke Ringweg vanuit de gemeente Groningen?
Kan het College daarnaast toelichten op welke termijn Provinciale Staten kunnen verwachten dat de geplande werkzaamheden aan het Emmaviaduct doorgang kunnen vinden?

Antwoord

Ad. 1 Het dagelijks bestuur OV-bureau maakt jaarlijks bij de vaststelling van de dienstregeling voor het busvervoer de bredere afweging waar de beschikbare middelen zo goed als mogelijk kunnen worden ingezet. Uw Staten wordt altijd om een eventuele reactie gevraagd waarbij wij aangeven dat wij van mening zijn dat binnen het beschikbare budget de middelen zo goed als mogelijk worden besteed. In het geval van de motie 'Busje komt zo' heeft uw Staten in meerderheid de motie aangenomen en ons daarmee verzocht om deze lijnen 'apart in te kopen'.

Onze inzet richting de nieuwe regering zal erop gericht zijn dat ook daadwerkelijk door de nieuwe regering financiële invulling wordt gegeven aan de door de vier formerende partijen geformuleerde ambitie om de bereikbaarheid van het landelijk gebied te verbeteren door het busvervoer tussen dorpskernen op het platteland te versterken. Inzet van ons is ook om daarmee de doelen uit de motie 'Busje komt zo' te halen.

Ad. 2

Als gevolg van de kostenstijging door de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne zijn de kosten voor het Emmaviaduct toegenomen. Op dit moment is de gemeente, ondersteunt door ons, in gesprek met het Rijk over de financiering van de meerkosten. Als het busstation aan de zuidzijde binnen het project Groningen Spoorzone is opgeleverd, wordt gestart met de bouw van de insnijding van het Emmaviaduct. Verwachte oplevering is circa een jaar na oplevering van het busstation in 2027.

Er staat nu geen groot onderhoud gepland aan de westelijke ringweg omdat we bezig zijn met het project Ring West Verbindt. In dit project wordt een toekomstbestendige verbinding verkend. Naast de provincie - als eigenaar van de westelijke ringweg - zijn ook het Rijk en de gemeente Groningen betrokken bij dit project en voornemens financieel bij te dragen aan de reconstructie. De afspraken over de financiële bijdragen worden op een later moment vastgelegd. Daar komen we te zijner tijd bij uw Staten op terug.

Vraag 6

Vraag
Programmaverantwoording / Bereikbaarheid / Mobiliteit / Beleidsdoel Infrastructuur / Regulier
<p>Uitvoeren N355: De VVD-fractie ziet dat het College voor de kosten van de capaciteitsuitbreiding N355 heeft gekozen om 2023 als peildatum vast te stellen.</p> <p>Kan het College deze keuze toelichten? Kan het College daarnaast uiteenzetten op welke wijze deze stijging van de aanneemsom te herleiden is tot de jaarstukken?</p> <p>N33-Midden: De VVD-fractie constateert dat de noodzakelijke onderzoeken voor het project N33-Midden nog niet zijn gestart, terwijl voor dit project wel vanuit de regering middelen beschikbaar zijn gesteld.</p> <p>Kan het College aangeven waarom nog niet met deze onderzoeken is gestart? En kan het College toelichten of het, en zo ja welke, problemen het ziet die aan de uitvoering van het project N33-Midden in de weg staan?</p>
Antwoord
<p>N355 Voor het project N355 Zuidhorn – Groningen is met de uitgevoerde herijking in 2023 een nieuwe bijbehorende raming opgesteld. Vanwege grote prijsstijgingen van de afgelopen jaren is voor de herijking het prijspeil van 2023 gehanteerd.</p> <p>In het Statenvoorstel bij de Perspectiefnota 2025 en de Voorjaarsmonitor 2024 komt een voorstel om uit de middelen voor prijsstijgingen de benodigde middelen te reserveren en toe te wijzen aan onder andere het project N355. Binnen het project is nog geen vastgesteld integraal en gedragen Definitief Ontwerp. Wanneer een vastgesteld integraal en gedragen Definitief Ontwerp aanwezig is kan een vervolg worden gegeven aan de realisatie van het project. Dan zal ook de begrotingswijziging en ophoging van investeringskrediet worden gevraagd. De dekking is dan reeds vanuit de reserve aanwezig.</p> <p>N33-Midden Voor N33 Noord (inclusief oeververbinding) worden momenteel onderzoeken uitgevoerd. De uitkomsten van deze onderzoeken leveren beslisinformatie op voor het project N33 Midden. Zo is er meer duidelijkheid nodig over de oeververbinding om tot een voorkeur te komen. Daarnaast zijn een aantal gegevens, hier gaat het om verkeersprognoses, achterhaald en is er sprake van nieuwe wetgeving op het gebied van onder andere stikstof. Zodra over deze zaken meer duidelijkheid is, wordt het project N33 Midden verder doorgestart.</p>

Vraag 7

Vraag
Programmaverantwoording / Economie / Economie en werkgelegenheid / Beleidsdoel Innovatie bedrijven
<p>De VVD-fractie constateert dat het College innovatieve en circulaire bedrijven wenst aan te trekken.</p> <p>Kan het College toelichten op welke wijze het de bedrijven die reeds in onze provincie zijn gevestigd stimuleert om zich te ontwikkelen naar een circulaire werkwijze?</p>
Antwoord
<p>Bijvoorbeeld via de subsidieregeling Investeren in Toekomstbestendige Industrie, met recent een subsidie voor een plastic sorteersysteem bij EEW. Maar ook via verschillende Europees gesubsidieerde programma's, zoals bijvoorbeeld Noord-Nederland verdient Circulair. Daarnaast verstrekken we subsidie aan bijvoorbeeld BIO Cooperative en Vereniging Circulair Groningen, deze organisaties stimuleren en ondersteunen Groningse bedrijven in de ontwikkeling naar een circulaire werkwijze.</p>

Vraag 8

Vraag
Programmaverantwoording / Economie / Lasten en baten / Verschillenanalyse Economie en werkgelegenheid
Voorziening Rodin: De VVD-fractie constateert dat de provincie een deel van de kosten van de verkoop van het glasvezelnetwerk van Rodin Broadband Groningen voor zijn rekening neemt.
Kan het College toelichten waarom GS de keuze maakt om deze kosten op zich te nemen?
Antwoord
Wij doen dit, omdat het verkoopproces zorgvuldig en zo optimaal mogelijk voor de provincie moet verlopen. Vanzelfsprekend draagt de andere partij ook bij in deze kosten.

Vraag 9

Vraag
Programmaverantwoording / Cultuur en maatschappij / Erfgoed en archeologie / Beleidsdoel Cultureel erfgoed / Regulier
De VVD-fractie constateert dat de totstandkoming van het stimuleringsprogramma Agrarisch Landschappelijk Bouwen tot stilstand is gekomen als gevolg van de coronacrisis.
Kan het College aangeven of het dit programma voort zal zetten en, zo ja, op welke wijze? En zo nee, waarom niet?
Antwoord
Het klopt dat het programma vertraging heeft opgelopen in de coronatijd en daarna hebben we ook te maken gehad met personeelsuitval op dit dossier. Het College vindt dit onderwerp nog steeds belangrijk. Ondertussen zijn er meer initiatieven ontstaan voor het vergroten van de Ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid en voor boerderijen in het bijzonder. De tijd heeft het Stimuleringsprogramma op sommige onderdelen in positieve zin een beetje ingehaald. Eerst willen we kijken welke ideeën voor het Agrarisch Landschappelijk Bouwen al opgepakt worden binnen bijvoorbeeld Boerderijvisies (Oldambt en resterende gemeenten in het aardbevingsgebied), Agroprogramma, Atelier Versterkingsbouwmeester Enno Zuidema en de plannen voor de uitvoeringsagenda Mooi Groningen. En wat dan specifiek nog opgenomen kan worden in een Stimuleringsprogramma Agrarisch landschappelijk Bouwen.

Vraag 10

Vraag
Programmaverantwoording / Cultuur en maatschappij / Lasten en baten / Verschillenanalyse Cultuur
De VVD-fractie stelt vast dat bij het project We the North niet alle baten op alle desbetreffende kredieten zijn geboekt.
Kan het College toelichten waarom dat niet is gebeurd?
Antwoord
Dit komt omdat er in 2023 vier begrotingssubsidies zijn verstrekt aan de netwerken Station Noord, Hit the North, Up North en het netwerk Cultuur/Natuur. Deze kennen aparte kredietnummers. De baten van de andere overheden worden ontvangen op het krediet We the North en vervolgens naar rato verdeeld over de andere vier kredieten om zo voor de benodigde dekking te zorgen.

Vraag 11

Vraag

Paragrafen / Weerstandsvermogen en risicobeheersing / Inventarisatie risico's Categorie I / Afvalbedrijven

Kan het College toelichten wat de stand van zaken is met de lobby bij het Rijk voor de financiële zekerheidsstelling en op welke wijze het College zich hiervoor inzet?

Antwoord

Naar aanleiding van de motie 'De vervuiler betaalt' hebben wij via IPO een lobby gestart. Dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat het Rijk een regeling voor het stellen van financiële zekerheid in de Omgevingswet heeft opgenomen. Op basis van die regeling moeten GS bij alle Seveso-bedrijven (BRZO) via vergunningvoorschriften financiële zekerheid afdwingen. Bij afvalbedrijven mogen GS financiële zekerheid afdwingen. Een rechtstreeks werkende regeling, waarbij financiële zekerheid afgedwongen kan worden zonder dat eerst vergunningvoorschriften hoeven te worden gewijzigd, bleek niet haalbaar.

Gelet op deze wettelijke plicht en mogelijkheid per 1 januari 2024, is in IPO-verband een Handreiking opgesteld, en hebben we beleidsregels in het Milieuprogramma (december 2023) opgenomen. In IPO-verband is afgesproken dat we een pilotperiode van twee jaar aangaan waarbij we de Handreiking en beleidsregels testen. Daartoe zal ODG, net als andere omgevingsdiensten, bij meerdere bedrijven in 2024 en 2025 financiële zekerheid via de vergunning afdwingen.

Vraag 12

Vraag

Paragrafen / Bedrijfsvoering / Bedrijfsvoering overige aandachtspunten / Rechtmatigheidsverantwoording

De VVD-fractie stelt vast dat GS binnen programma 8 diverse afwijkingen ten opzichte van de begroting constateert.

Kan het College een overzicht van al deze afwijkingen uiteenzetten?

Antwoord

Zoals ook in de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording staat worden in de verschillenanalyse in deel 2 Programmarekening per deelprogramma de verschillen groter dan € 100.000 nader toegelicht. Voor een nadere toelichting verwijzen wij daarom ook naar dit onderdeel van de jaarstukken.

Vraag 13

Vraag

Jaarrekening / Balans per 31 december / Vaste passiva / Eigen vermogen / Bestemmingsreserves / Compensatie dividend Essent

1. De VVD-fractie constateert dat er 9,7 miljoen aan het surplus op het stamkapitaal zal worden onttrokken ten behoeve van de realisering van de ambities uit het hoofdlijnenakkoord. Tegelijkertijd stelt de VVD-fractie vast dat in het hoofdlijnenakkoord is begroot dat 5,3 miljoen nodig zal zijn om de ambities van het hoofdlijnenakkoord te realiseren.

Kan het College toelichten waarom er een verschil van 4,4 miljoen tussen deze bedragen zit?

2. Het College wil ook in de komende jaren 1,9 miljoen uit deze reserve onttrekken ten behoeve van Groningen Airport Eelde.

Kan het College toelichten uit welk deel van de reserve deze middelen onttrokken?

Antwoord

1. Om de ambities voor het jaar 2024 vanuit het hoofdlijnenakkoord te kunnen financieren is € 5,3 miljoen tijdelijk onttrokken aan het surplus op het stamkapitaal. Conform de opdracht vanuit het hoofdlijnenakkoord is dit bedrag teruggestort in het stamkapitaal door binnen de gelabelde bedragen in de bestemmingsreserves middelen vrij te spelen. Bij de Begroting 2024 is dit verwerkt. In de Begroting 2024 is verder aangegeven dat voor de financiering van de ambities 2025-2027 een bedrag van € 9,7 miljoen nodig is, welke ook tijdelijk wordt onttrokken uit het surplus op het stamkapitaal. Ook hiervoor geldt de afspraak vanuit het hoofdlijnenakkoord om het stamkapitaal weer aan te vullen door vrijval te creëren uit de gelabelde bedragen binnen de bestemmingsreserves.

Kortom, vanuit het surplus op het stamkapitaal is tijdelijk € 15 miljoen onttrokken ter dekking van de ambities 2024-2027. In twee delen wordt c.q. is dit dus terugverdiend. Bij de Begroting 2024 een bedrag van € 5,3 miljoen en bij de Perspectiefnota 2025 treft u een voorstel aan voor de € 9,7 miljoen. Er is dus geen verschil van € 4,4 miljoen, want de € 5,3 miljoen moet bij de € 9,7 miljoen opgeteld worden.

2. De onttrekking van € 1,9 miljoen met betrekking tot de dekking van de investering in de toekomst van Groningen Airport Eelde en bijbehorende compensatiepakket voor de resterende jaren 2024 tot en met 2026 (besluit Voorjaarsnota 2017) wordt voorgefinancierd uit het stamkapitaal en dit wordt weer aangevuld uit toekomstige rekeningresultaten. Binnen het stamkapitaal hebben wij hiervoor een verplichting opgenomen.

3. D66

Vraag 1

Vraag
2023 in vogelvlucht / Beleid - in vogelvlucht / Milieu en energie / Energie
Er wordt geen medewerking verleend aan nieuwe plannen voor het opwekken van energie via zon en wind op land.
Waar is besloten dat wij geen medewerking meer verlenen voor wind op land?
Antwoord
Eind 2023 hebben Provinciale Staten ingestemd met het voorstel 'Geen zonneparken op landbouwgrond na RES 1.0'. Hiermee is besloten om geen medewerking meer te verlenen aan zonneparken op landbouwgrond, boven op de afspraken die we hebben gemaakt binnen de RES 1.0, anders dan kleinschalige energie-initiatieven van inwoners. Daarnaast is besloten dat voorlopig geen medewerking meer wordt verleend aan bestemmingsplanwijzigingen voor grootschalige batterijopslag op ongewenste locaties, vooruitlopend op de ontwikkeling van nieuwe beleidskaders in de Omgevingsvisie en -verordening. Wij staan geen nieuwe grote windturbines toe buiten de concentratiegebieden voor wind op land. Voor kleine windturbines verruimen we de regels zodat ook windmolens met een ashoogte van 20 meter zijn toegestaan.

Vraag 2

Vraag
Programmaverantwoording / Ruimte en water / Lasten en baten / Verschillenanalyse Waterbeheer
KRW-doelstellingen: Er wordt vermeld dat er minder middelen zijn besteed aan de KRW-doelstellingen dan gepland.
Waardoor is er minder uitgevoerd dan gepland rondom de KRW-doelstellingen?
Antwoord
Dit heeft te maken met onderzoeken die door de waterschappen uitgevoerd worden en waar wij als provincie aan bijdragen. Het gaat dus niet om minder uitvoering van de KRW-uitvoeringsmaatregelen en niet om maatregelen van de provincie zelf.

Vraag 3

Vraag
Programmaverantwoording / Milieu en energie / Inleiding / Milieu
Hier wordt de impactanalyse externe veiligheid benoemd voor de transities.
Waar kunnen we dit terugvinden? Wat zijn de risico's?
Antwoord
Tijdens het PBO van 4 oktober 2023 met gedeputeerden Schmaal, Hamster en van Dekken is afgesproken dat het onderzoek als bijlage bij de Omgevingsvisie beschikbaar wordt gesteld. Voor de volledigheid voegen wij het onderzoek bij de beantwoording van deze vraag toe.
In termen van impact kan worden geconcludeerd dat de opgaves waar onze provincie voor staat grote impact zullen hebben op de externe veiligheid in onze provincie. Zowel de energietransitie, de transitie naar een circulaire economie, als de woningbouwopgave hebben zowel op de korte als lange termijn gevolgen voor de objectieve en subjectieve veiligheid van onze inwoners. Hoewel de risico's niet overal hetzelfde zijn en dezelfde impact zullen hebben, zal mede door het concentratiebeleid van deze activiteiten het risico op stapeling van risico's en de kans op domino-effecten gaan toenemen.

Vraag 4

Vraag
Programmaverantwoording / Milieu en energie / Inleiding / Milieu
Wanneer is de integrale analyse zoutwinning klaar?
Antwoord
Wij stellen de rapportage 'Brede analyse zoutwinning in de provincie Groningen' op 25 juni a.s. vast waarna deze met een aanbiedingsbrief zal worden aangeboden aan de leden van Provinciale Staten.

Vraag 5

Vraag
Programmaverantwoording / Milieu en energie / Milieu / Beleidsdoel Milieukwaliteit / Indicatoren
Er wordt een heel hoog aantal meldingen geur- en geluidhinder beschreven. Er zijn veel meldingen van 2 specifieke locaties, worden deze in de toekomst wel aangepakt?
Antwoord
Beide locaties hebben de aandacht. Voor PreZero Recyclingservices wordt gewerkt aan een oplossing voor de oorzaak van de klachten. Hierbij zullen de mensen welke hun klacht hebben gemeld worden betrokken. De klachten over Friesland Campina Bedum hebben onze aandacht. Uit akoestisch onderzoek is gebleken dat wordt voldaan aan de wettelijke normen.

Vraag 6

Vraag
Programmaverantwoording / Milieu en energie / Milieu / Beleidsdoel Milieukwaliteit / Nieuwe prioriteiten
Excellente uitvoering VTH-taken: Wanneer is de verwachting dat ODG zijn inhaalslag heeft voltooid?
Antwoord
Uw Staten hebben motie M061 Vergroten capaciteit milieu aangenomen op 8 november 2023. Deze motie vraagt in iets andere bewoording maar met dezelfde strekking hoe kunnen we voldoende capaciteit (personeel/middelen) creëren om aan de excellente uitvoering te voldoen. Als provincie zijn we mede-eigenaar van de ODG. De beoogde acties op grond van motie M061 vragen om substantiële capaciteitsuitbreiding van ODG. Om taken zo kostenefficiënt mogelijk uit te voeren en de continuïteit van de organisatie te waarborgen is vanuit provincie een integrale aanpak voor de uitwerking van motie M061 nodig. Dit proces loopt nog en hierover worden uw Staten regelmatig op de hoogte gebracht.

Vraag 7

Vraag
Programmaverantwoording / Milieu en energie / Milieu / Beleidsdoel Duurzaamheid / Bestaande prioriteiten
Sustainable Development Goals (SDG's): Waarom worden de SDG's gebruikt voor brede welvaart? Kunnen deze niet breder worden ingezet? Waarom is dit punt oranje, loopt dit vertraging op?

Antwoord

Brede welvaart is een breed perspectief op welvaart, waarbij naast economische aspecten ook ecologische en sociaal-maatschappelijke aspecten van waarde zijn (people, planet, profit). Het gaat over de kwaliteit van leven voor huidige en toekomstige generaties en voor mensen in andere werelddelen. Voor brede welvaart zijn geen doelen vastgelegd en wat belangrijk wordt geacht voor brede welvaart is niet eenduidig gedefinieerd en kan veranderen in de tijd. De SDG's hebben duidelijke doelen die verder gespecificeerd worden met indicatoren. Door het gebruik van de SDG's geven we als provincie een duidelijke en meetbare concretisering. Naast het inzetten van de SDG's voor de concretisering en het behalen van brede welvaart, staat in de Aanpak Duurzame Ontwikkeling ook dat de provincie werkt aan het halen van alle SDG's in 2030. De verkenning naar welke SDG's het meest passend zijn bij de provincie gaat gezamenlijk op met de ontwikkeling van de SDG-monitor, welke voorzien is eind 2024. We zitten nog op koers om dit op tijd te halen, echter is het een traject dat niet door andere provincies is doorlopen en daardoor veel inzet en aandacht vergt.

Vraag 8

Vraag

Programmaverantwoording / Milieu en energie / Energie en klimaat / Beleidsdoel Energietransitie / Indicatoren

Onder aan de pagina staat dat de indicatoren van vorige college niet meer worden gebruikt. Waarom zijn de nieuwe streefwaarden niet hieraan toegevoegd?
Klopt het dat we nu 1,75 + 3,16 TWH opwekken onder de RES?

Antwoord

Op dit moment zijn er nog geen nieuwe eigen indicatoren en streefwaarden. Mogelijk volgen deze uit het nieuwe uitvoeringsprogramma.
Indien nieuwe eigen indicatoren en streefwaarden worden opgesteld, worden deze in de eerstvolgende P&C-cyclus opgenomen.
Ten aanzien van de realisatiewaarden; deze cijfers komen uit de RES 2.0 en betreft naast gerealiseerde zon- en windparken ook vergunde zon- en windparken, zie pagina 6 van de RES 2.0:
<https://www.resgroningen.nl/over+de+res/achtergrondinformatie/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=2467068>

Vraag 9

Vraag

Programmaverantwoording / Milieu en energie / Lasten en baten

Wat is de voornaamste reden dat er een groot verschil zit in de lasten tussen 2022 en 2023?

Antwoord

Het verschil van de lasten in 2023 ten opzichte van 2022 vindt primair plaats door onderstaande bestedingen die van grotere omvang zijn dan in 2022:

1. De Eendracht Appingedam
In 2023 is gestart met de sanering van de eendracht Appingedam.
2. Rente nazorg stortplaatsen
Vanwege de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt zijn de ramingen van de rentebaten voor de nazorgfondsen in 2023 naar boven bijgesteld. Het rendement van de nazorgmiddelen over 2023 bedraagt totaal € 9,3 miljoen, dit was geraamd op € 5,3 miljoen. Het positieve verschil komt door de meeropbrengst van het afgewikkelde garantieproduct van circa € 1,2 miljoen en het rendement van de belegging in het duurzame aandelenfonds van circa € 2,7 miljoen. In 2022 lag het rendement van de uitgezette middelen voor het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen lager dan andere jaren vanwege een negatief rendement van het duurzaam aandelenfonds in 2022.
3. ODG
Er heeft een eindafrekening plaatsgevonden van het Brzo-toezicht in 2023, op basis daarvan wordt geconcludeerd dat het aantal Brzo-bedrijven is gestegen ten opzichte van 2022.
4. North Refinery
In 2023 is een boedelkrediet van € 1.670.000 verstrekt aan de curator van North Refinery met als doel het wegnemen van de bij North Refinery nog opgeslagen afvalstoffen. Deze werkzaamheden waarvoor het boedelkrediet beschikbaar was gesteld hebben primair in 2023 plaatsgevonden.
5. Baanbrekers
In 2023 is een projectsubsidie verstrekt vanuit de hiervoor beschikbare NPG-middelen.
6. HEAVENN
In 2023 is een projectsubsidie verstrekt vanuit de hiervoor beschikbare NPG-middelen.

Vraag 10

Vraag
Programmaverantwoording / Economie / Economie en werkgelegenheid / Beleidsdoel Innovatie bedrijven / Indicatoren
Waarom valt de realisatiewaarde voor uitgelokte investeringen zo erg tegen?
Antwoord
De indicator voor uitgelokte investeringen ziet specifiek op de realisatie van een drietal subsidieregelingen gericht op investeringen: Regionale Investeringssteun Groningen (RIG), Subsidie Investeren in Toekomstbestendige Industrie (SITI2021) en de regeling Innovatief en Duurzaam MKB (IenD MKB). De belangrijkste daarvan, Regionale Investeringssteun Groningen, is afgerond in 2021. Omdat in 2022 en 2023 minder subsidies beschikbaar waren, zijn minder investeringen uitgelokt. Daarnaast zijn door economische en marktomstandigheden ook enkele (grote) investeringsprojecten uiteindelijk ingetrokken door aanvragers waardoor de resultaten lager uitvallen. Overigens zitten in de cijfers niet de eerste resultaten van investeringsregelingen in het JTF. In het kader van het JTF zijn in 2023 investeringen met een volume van € 50 miljoen goedgekeurd. Als we daarmee rekening houden bedraagt de totale uitgelokte investering in 2023 bijna € 75 miljoen. Iets lager dan in voorgaande jaren, maar niet schokkend. De verwachting is dat met de nieuwe JTF-regelingen de komende jaren weer hogere realisatiewaardes op uitgelokte investeringen worden gehaald.

Vraag 11

Vraag
Programmaverantwoording / Economie / Economie en werkgelegenheid / Beleidsdoel Innovatie bedrijven / Bestaande prioriteiten
Zitten er nog meer R&D projecten in de pijplijn dan de 1 die nu gefinancierd en afgerond is?
Antwoord
Er is in 2023 één R&D-project op het gebied van vergroening industrie gefinancierd vanuit een krediet binnen Uitvoeringsprogramma Groningen@Work 2020-2023. Via onder meer EFRO, Interreg, JTF en MIT worden jaarlijks tientallen innovatieprojecten ondersteund van/met Groningse bedrijven. Meerdere van die projecten hebben betrekking op R&D op het gebied van vergroening industrie. Deze doelstelling is daarmee ruimschoots gerealiseerd in 2023. Over deze fondsen (EFRO, Interreg, JTF en MIT) rapporteren we verder integraal bij het beleidsdoel Internationalisering met bijbehorende indicator 'Omvang Europese en nationale subsidies'.

Vraag 12

Vraag
Programmaverantwoording / Economie / Economie en werkgelegenheid / Beleidsdoel Vestigingsklimaat / Bestaande prioriteiten
Digitalisering: Wanneer is de verwachting dat Rodin verkocht wordt?
Antwoord
Wij zijn nu intensief in gesprek, afronding en effectuering wordt verwacht later dit jaar.

Vraag 13

Vraag

Programmaverantwoording / Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering / Bedrijfsvoering / Bestaande prioriteiten

Pagina 230: Wat is de voornaamste reden dat het project informatie en data governance niet de gewenste resultaten oplevert?

Antwoord

Het inrichten van informatie en data governance hangt samen met bestaande governance (informatiebeveiliging, privacy en informatiebeheer) wat we op een efficiënte manier met elkaar willen integreren. Het project is nu in volle gang.

Vraag 14

Vraag

Jaarrekening / Overzicht van baten en lasten / Analyse van baten en lasten / Tabel 25 en 26

Ontvangt de provincie elk jaar afkoopsommen Rijkswaterstaat?

Antwoord

De provincie ontvangt niet elk jaar afkoopsommen van Rijkswaterstaat. De ontvangst van afkoopsommen is afhankelijk van de overdracht van objecten van Rijkswaterstaat naar de provincie. In de afgelopen twee jaar zijn objecten overgedragen. Daarvoor hebben wij in 2011 een afkoopson ontvangen van Rijkswaterstaat met betrekking tot het Winschoterdiep/De Rensel.

4. PVV

Vraag 1

Vraag
Programmaverantwoording / Inleiding / Energie "Daarbij stellen we randvoorwaarden aan het ruimtegebruik in de Eemshaven en Oostpolder." Vraag: Hoe luiden deze randvoorwaarden?
Antwoord
Het gaat om maatschappelijke en ruimtelijke randvoorwaarden die wij aan de voorkant willen stellen. Hiermee willen wij de leefbaarheid in het gebied, het ruimtelijk beslag en de ruimtelijk kwaliteit bewaken. In de Oostpolder is maximaal 200 hectare beschikbaar voor energie-infrastructuur.

Vraag 2

Vraag
Programmaverantwoording / Milieu en energie / Milieu / Beleidsdoel Milieukwaliteit / Nieuwe prioriteiten Excellente uitvoering VTH-taken: "Kwantitatief is ODG weer op peil. Kwalitatief is nog een inhaalslag nodig." "ODG kan als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt en een gelijkblijvend aanbod van werk niet al het werk oppakken. Er dient geprioriteerd te worden. De verwachting is dat ook de kwaliteit in 2026 op orde is. Vraag: "Betekent dit dat er nog onvoldoende expertise bij de ODG aanwezig is? Zo ja, hoe verhoudt zich dat t.o.v. de opmerking dat de ODG kwantitatief op peil is? Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS): "Inzichtelijk maken monitoring uitstoot per bedrijf. Prioriteit ligt bij uitstoot van ZZS naar de lucht. Afhankelijk van het opzetten van het systeem. Dat heeft enige vertraging opgelopen. Uitgegaan wordt nu van 2024-2025." Vraag: Wat is de oorzaak van de vertraging?
Antwoord
Wat betreft de kwalitatieve expertise is er door verloop van personeel wel veel nieuw personeel binnen gekomen maar die moeten nog een opleiding doorlopen. In de Voorjaarsmonitor 2024 wordt specifiek ingegaan op de laatste stand van zaken over dit onderwerp. De vertraging is veroorzaakt doordat het bepalen van de scope van de opdracht samen met de Omgevingsdienst, specifiek het onderdeel ZZS, meer tijd heeft gekost dan vooraf kon worden voorzien. Het emissiepunten registratiesysteem voor uitstoot wordt eerst ontwikkeld, waarna de monitoring van ZZS kan worden gestart.

Vraag 3

Vraag
Programmaverantwoording / Milieu en energie / Milieu / Lasten en baten / Verschillenanalyse Milieu
Leges Wabo: "De hiermee samenhangende € 94.000 aan advies- en communicatiekosten worden meegenomen in de totstandkoming van de leges, maar deze kosten zijn niet opgenomen in de begroting waardoor er een afwijking is."
Vraag: Waar worden deze kosten dan wel verantwoord?
Antwoord
Deze advies- en communicatiekosten waren niet begroot maar zijn wel gerealiseerd (dus verantwoord) in programma Milieu en energie. Daardoor is sprake van een afwijking van € 94.000 aan de kostenkant voor leges Wabo.

Vraag 4

Vraag
Programmaverantwoording / Platteland en natuur / Natuur en landschap / Beleidsdoel Natuurnetwerk Nederland / Indicatoren
"Bij het opstellen van de prestatieovereenkomst Prolander 2023 is een onjuist aantal hectare opgenomen als streefwaarde voor 2023. Dit is bij de voortgangsrapportage Prestatieovereenkomst Prolander gecorrigeerd naar het juiste streefgetal van 13 ha."
Vraag: Hoe groot was het verschil tussen de streefwaarde en het streefgetal?
Antwoord
Het verschil tussen de oorspronkelijk niet correcte streefwaarde en de juiste streefwaarde bedraagt 91 ha. Met streefwaarde en streefgetal wordt hetzelfde bedoeld.

Vraag 5

Vraag
Programmaverantwoording / Bereikbaarheid/ Mobiliteit / Beleidsdoel Publieke mobiliteit / Bestaande prioriteiten
"We moeten concluderen dat het aantal reizigers in de bussen en treinen nog niet terug zijn op het niveau van voor corona."
Vraag: Kan dit te maken hebben met het feit dat er buslijnen op het platteland zijn geschrapt/ gewijzigd?
Antwoord
Er zijn meerdere factoren die invloed hebben op het aantal busreizigers, zoals bijvoorbeeld meer thuiswerken, meer mensen hebben een tweedehandsauto gekocht, er wordt meer gefietst en de dienstregeling is afgeschaald.

Vraag 6

Vraag

Programmaverantwoording / Bereikbaarheid / Inleiding / Actieve mobiliteit

“Met onze fietsstimuleringsactiviteiten zoals Doortrappen voor senioren, de forens te verleiden de auto te laten staan, het Hibike-fietspel op scholen en de Fietscommunity, hebben we weer mooie stappen gezet.”

Vraag: Wat moet hier onder ‘mooi’ worden verstaan? Heeft het ook duurzaam succes? Is het verleiden van de forens om de auto te laten staan gelukt? Of is de onbereikbare stad Groningen (langdurig fileleed vanwege de Aanpak Ring Zuid) een belangrijke oorzaak dat de forens de auto laat staan en gebruik maakt van de fiets, bus of trein?

Antwoord

Onder 'mooie stappen' verstaan we dat we veel mensen bereiken met onze activiteiten en dat bovendien de resultaten van de activiteiten positief zijn. Deelnemers beoordelen de activiteiten positief en geven aan dat hun bewustwording rondom fietsen vergroot is. Onze fietsstimuleringsactiviteiten hebben als doel om de bewustwording te vergroten, om uiteindelijk een duurzame gedragsverandering teweeg te brengen. In hoeverre één specifiek stimuleringsproject uiteindelijk een duurzame gedragsverandering tot stand brengt, is moeilijk te meten. Gedragsverandering is een langdurig proces dat afhankelijk is van veel factoren. Onze fietsstimuleringsacties zijn één van die factoren. Infrastructuur, persoonlijke omstandigheden en beschikbare reisopties zijn daarop ook van invloed. We meten hoeveel er in Groningen gefietst wordt en zien daarin een stijgende lijn.

Vraag 7

Vraag

Programmaverantwoording / Bereikbaarheid/ Mobiliteit / Beleidsdoel Publieke mobiliteit / Bestaande prioriteiten

“In de primaire begroting hield het OV-bureau rekening met een tekort van € 4,8 miljoen. Dit tekort is licht opgelopen met € 1,5 miljoen door een hogere kostenindex, waarmee 2023 uiteindelijk is afgesloten met een tekort van € 6,3 miljoen.

Vraag: Tekort is opgelopen met ruim 31%. Dat kan toch niet ‘licht’ worden genoemd?

Antwoord

De jaarlijkse begroting van het OV-bureau bedraagt afgerond € 159 miljoen. Het tekort was met € 4,8 miljoen 3% van de begroting en is nu met € 6,3 miljoen 4% van de begroting. Het tekort is derhalve met 1% toegenomen ten opzichte van de begroting. Daarom spreken wij van een lichte toename.

Vraag 8

Vraag

Programmaverantwoording / Economie / Lasten en baten / Verschillenanalyse Economie en werkgelegenheid

Voorziening Rodin:

“Aangezien wij verwachten minder te ontvangen dan de nog uitstaande hoofdsom inclusief bijgeschreven rente van de aan RBG verstrekte lening, treffen wij nu een voorziening van € 13,6 miljoen.”

Opmerking: Door het toenmalige GS is met veel tamtam aangekondigd dat de hele provincie in enkele jaren breedband zou hebben. Daar is dus weinig van terechtgekomen. Intussen is in de gemeente Westerwolde een particulier initiatief wel succesvol verlopen, zonder subsidies van de provincie.

PMF A: Marktsectoren:

“We hebben meer toegekend dan begroot.”

Vraag: Hoe heeft dat kunnen gebeuren?

Antwoord

Voorziening Rodin:

Wij zullen ons buigen over de 'lessons learned', nadat de verkoop daadwerkelijk is geëffectueerd en uw Staten daarover dan informeren. En het maakt nogal uit of je de hele provincie van breedband internet wilt voorzien of slechts een deel.

PMF A: Marktsectoren:

In de begroting begroten we de jaarlijkse 'voeding' vanuit de reserve. Aan het eind van het jaar worden overschotten (door onderuitputting van het budget) teruggestort naar de reserve en tekorten (overschrijding van het budget) gedekt uit de reserve. De jaarlijkse 'voeding' loopt dus niet synchroon met de committering/uitputting van het krediet. In 2023 waren veel Europese subsidieregelingen geopend, waar door veel ondernemingen gebruik van is gemaakt. Dit leidt dus ook tot een grotere bijdrage vanuit het krediet Provinciale meefinanciering.

Vraag 9

Vraag

Paragrafen / Bedrijfsvoering / Bedrijfsvoering overige aandachtspunten / Rechtmatigheidsverantwoording

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

"Wij realiseren ons echter ook dat het naar verwachting niet realistisch is dat de inkopen in de toekomst volledig rechtmatig plaatsvinden."

Vraag: Waarom is dat niet uit te sluiten?

Antwoord

De Europese aanbestedingsregels zijn complex van aard. Onder andere door het verrichten van de inkooptoets wordt geborgd dat inkoopopdrachten (> € 25.000) worden getoetst.

Wij blijven trachten de aanbestedingsregels zo goed mogelijk na te leven en hierin verdere stappen te zetten. Het valt echter nooit uit te sluiten dat rechtmatigheidsfouten worden gemaakt.

Vraag 10

Vraag

Jaarrekening / Overzicht van baten en lasten / Analyse van baten en lasten / Tabel 26

Bijdrage Omgevingsdienst Groningen:

"De provincie ging ervan uit dat de GSP-acquisitie kosten in de deelnemersbijdrage VTH waren opgenomen. Echter blijken deze door ODG als meerwerk te zijn begroot. Hierdoor is een tekort ontstaan op de deelnemersbijdrage VTH."

Vraag: komen dit soort verschillen vaker voor?

Antwoord

Dit soort verschillen, waarbij onderdelen van de deelnemersbijdrage als meerwerk zijn opgenomen in de begroting, zijn bij de werkzaamheden die ODG uitvoert niet eerder voorgekomen. Doordat wij ervan uitgingen dat GSP-Acquisitie onderdeel was van de deelnemersbijdrage en dit niet zo bleek te zijn is er een verschil ontstaan tussen de provinciaal begrote middelen en de werkelijke kosten.

Vraag 11

Vraag
Bijlagen / Voortgangsrapportages en jaarverslagen / Jaarverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving / 2.7 Wet natuurbescherming / Strafrecht
“Het aantal strafrechtelijke zaken (152) is fors lager dan in 2022 (318) als gevolg van de erg lange doorlooptijd bij het ministerie van Justitie en Veiligheid voor het verlengen van de Boa-aktes. Hierdoor waren een aantal Boa's niet het hele jaar bevoegd om strafrechtelijk op te treden.”
Vraag: Hoe weten burgers of een Boa wel of niet bevoegd is?
Antwoord
De buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) dient zich altijd te legitimeren als zodanig richting burgers. Dit doet hij/zij met een geldig legitimatiebewijs dat hij van dienstwege krijgt verstrekt. Ook het dragen van een boa-insigne is een wettelijke verplichting zodat burgers weten dat zij met een boa te maken hebben.

Vraag 12

Vraag
Bijlagen / Voortgangsrapportages en jaarverslagen / Jaarverslag uitvoering Archiefwet / Inleiding
“In het afgelopen jaar is geen enkele keer advies gevraagd aan de provinciearchivaris terwijl er wel nieuwe applicaties zijn aangeschaft of gewijzigd, denk aan de Omgevingswet en de ontwikkelingen voor het financiële systeem. Al met al is er veel in beeld en problemen zijn opgepakt maar is er ook nog veel te doen en de uitdaging is groot.”
Vraag: In hoeverre kan gezegd worden dat de archivering op orde is? (Zie tabel KPI's. Alleen KPI8 is groen).
Antwoord ONDIBH
Uit een nulmeting, blijkt dat de archivering op dit moment niet volledig voldoet aan de eisen die de Archiefwet 1995 daaraan stelt. De 'gap' is inderdaad behoorlijk. Wij richten ons daarom op het opstellen van kaders en richtlijnen voor het informatiebeheer en kwaliteitscontrole, toetsing en advisering van informatiebeheertrajecten met behulp waarvan teams actief ondersteund worden, zodat de provincie Groningen meer grip krijgt op haar informatie. Daarnaast worden trainingen, op het gebied van Informatiebeheer, aangeboden via de ProvincieAcademie. Dit alles in nauw overleg met de provinciearchivaris. Om te borgen dat de provinciearchivaris tijdig betrokken wordt bij aanschaf of wijziging van applicaties is vastgelegd dat in het proces rond aanschaf of wijziging van applicaties de provinciearchivaris altijd wordt geraadpleegd.

Vraag 13

Vraag
Programmaverantwoording / Platteland en natuur
Eems-Dollard 2050:
Vraag: Hoe staat het inmiddels met de waterkwaliteit? Is er sprake van/zicht op verbetering?
Antwoord
Het behalen van verbetering van de waterkwaliteit is een kwestie van de lange adem. In de kustzone wordt gewerkt aan meer natuurlijke overgangen zodat de kwaliteit van leefgebieden en natuurwaarden verbeterd. De waterkwaliteit kan vooral verbeteren door geen slib meer vanuit de havens te verspreiden. Hiervoor is het programma gericht op het aan land brengen van dit slib en hier weer vruchtbare (hoger gelegen) akkerbouwgronden van te maken. Op dit moment werken we hier aan de opschaling omdat het om grote hoeveelheden gaat. De afgelopen jaren (vanaf 2016) zijn pilotprojecten uitgevoerd om aan te tonen dat dit ook werkt. De komende 10 jaar willen we starten met de eerste opschaling, waarbij landbouwgronden opgehoogd en verbeterd worden en dijken van klei uit slib versterkt worden. Op zijn vroegst kunnen we dan na deze 10 jaar een verbetering van de waterkwaliteit meten. Dit weten we uit ervaring met vergelijkbare maatregelen in Duitsland. Tot 1994 hebben ze baggerspecie gebruikt om goede landbouwgronden te creëren, nadat ze hiermee stopten nam de vertroebeling van het water weer toe.